

LIETUVOS BALTIJOS JŪROS APLINKOS APSAUGOS VALDYMAS: GALUTINIS ATNAUJINTAS BŪKLĖS VERTINIMAS

JŪRŲ STRATEGIJOS PAGRINDŲ DIREKTYVOS II ETAPAS: PAGRINDINIŲ REZULTATŲ APŽVALGA

D. Daunys, M. Bučas

Jūrų Strategijos Pagrindų Direktyvos (JSPD) II etapas

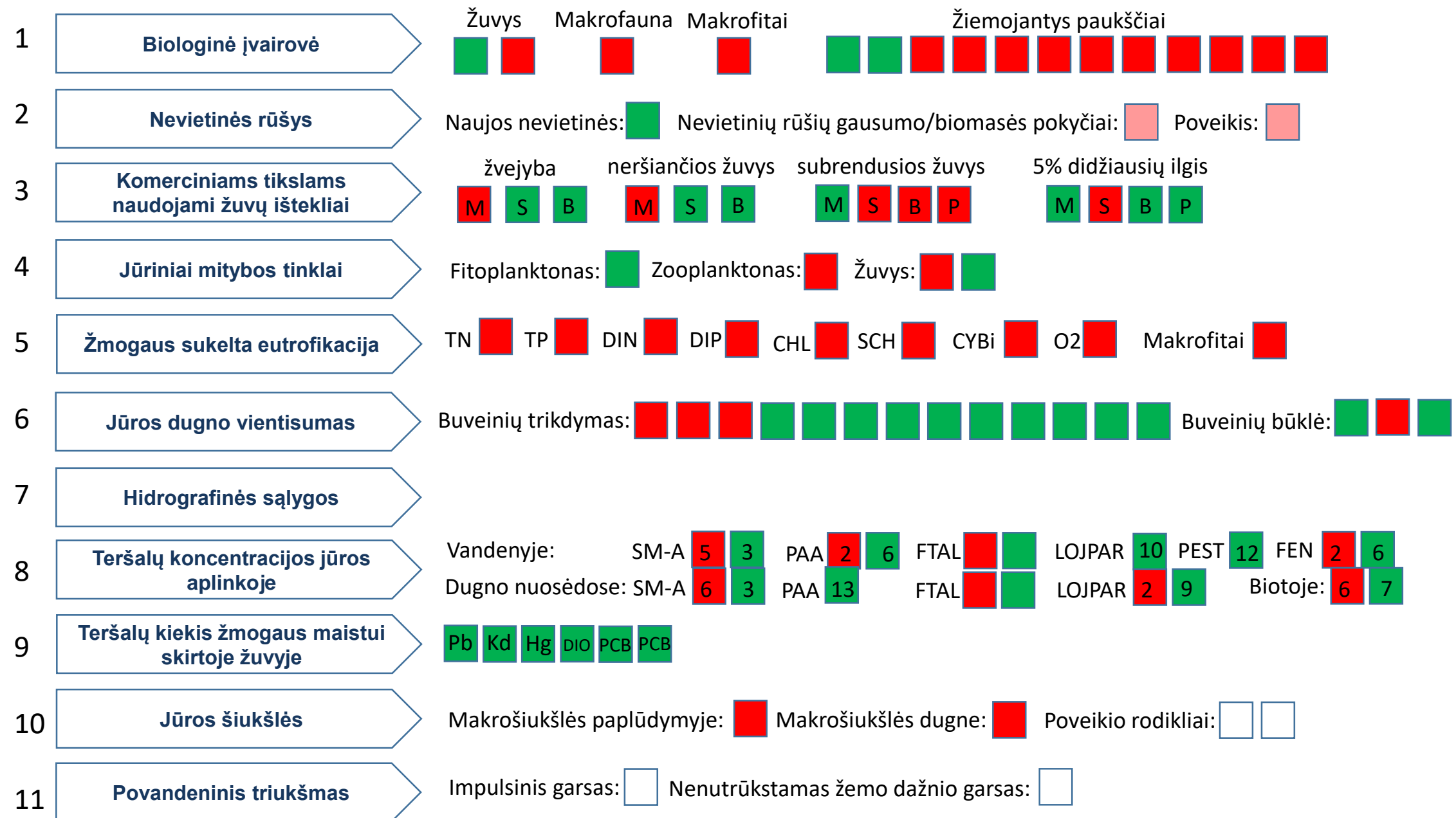
- Būklės įvertinimas 2012-2017 m. laikotarpiui ir palyginimas su 2006-2011 m. laikotarpiu
- Anksčiau nevertintų deskriptorių ir naujų rodiklių vystymas
- Gamtosauginių tikslų peržiūra ir pasiekiamumo 2020 m. vertinimas
- Jūros ekonominė ir socialinė vertės, ekologinės būklės pokyčių vertės įvertinimas
- Dalyvavimas ir atstovavimas tarptautinėse darbo grupėse bei susitikimuose

Jūrinės aplinkos būklės deskriptoriai

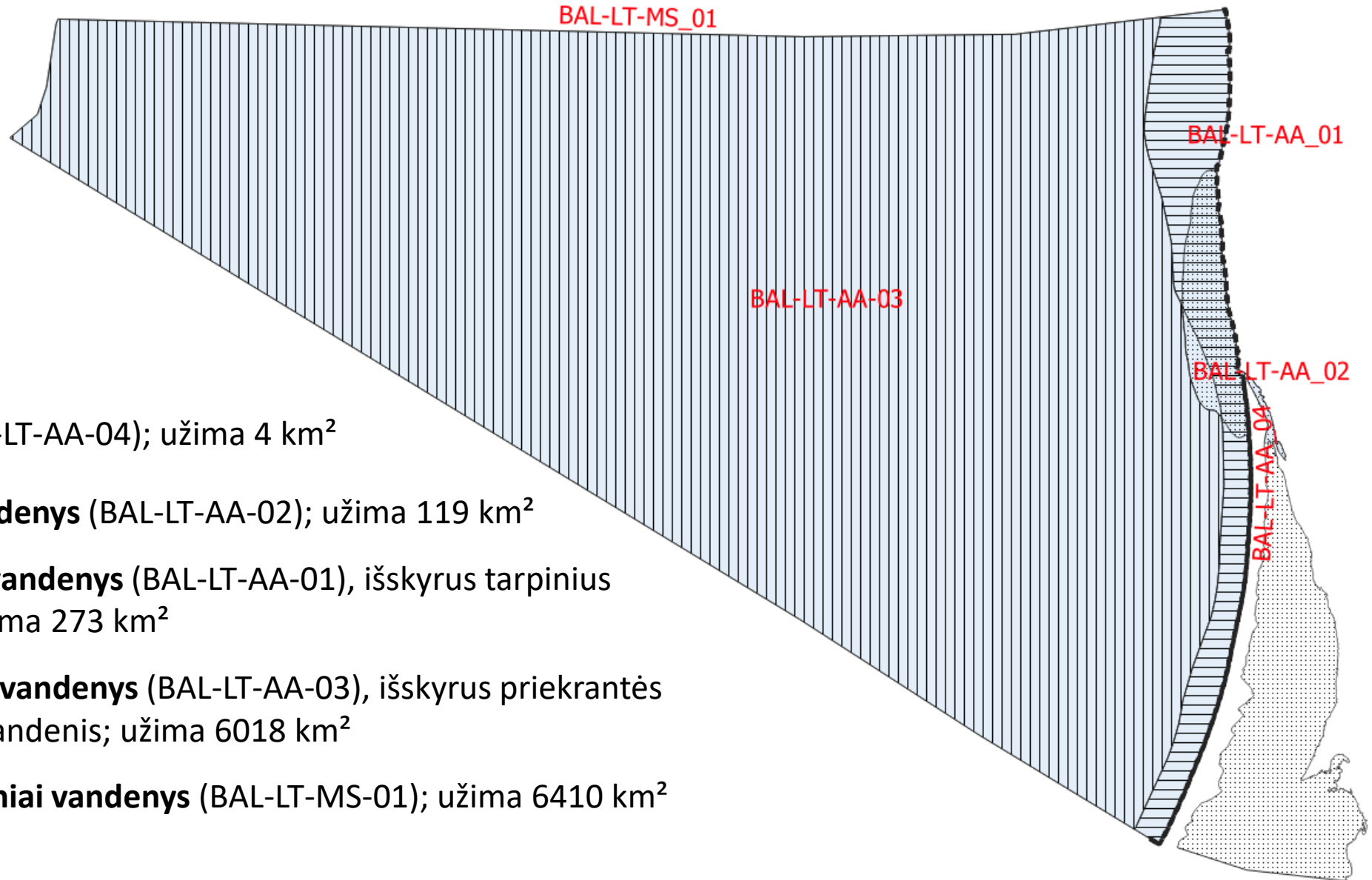
- 1 **Biologinė įvairovė** (dugno ir vandens storumės buveinės, žiemojantys paukščiai, dugno fauna ir augalija)
- 2 **Nevietinės rūšys** (introdukcijos ir nevietinių rūšių plitimas)
- 3 **Komerciniams tikslams naudojami žuvų išteklių** (menkė, strimelė, bretlingis, plešnė)
- 4 **Jūriniai mitybos tinklai** (zooplanktonas, žuvis)
- 5 **Žmogaus sukelta eutrofikacija** (maistmedžiagės, vandens žydėjimai, deguonis)
- 6 **Jūros dugno vientisumas** (bendrijų ir buveinių fizinis trikdymas)
- 7 **Hidrografinės sąlygos** (srovės, druskingumas, ir kt.)
- 8 **Teršalų koncentracijos jūros aplinkoje** (vandenyje, dugne ir biotoje)
- 9 **Teršalų kiekis žmogaus maistui skirtoje žuvyje** (žuvyse)
- 10 **Jūros šiukšlės** (krante, vandens storumėje ir dugne)
- 11 **Povandeninis triukšmas** (impulsiniai triukšmai, ištisinis žemo dažnio triukšmas)

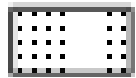
Jūrinės aplinkos būklės deskriptoriai ir rodikliai (68)

JSPD tikslams naudojamas Lietuvos jūrinių vandenų rajonavimas

krantas (BAL-LT-AA-04); užima 4 km²

tarpiniai vandenys (BAL-LT-AA-02); užima 119 km²

priekrantės vandenys (BAL-LT-AA-01), išskyrus tarpinius vandenis; užima 273 km²

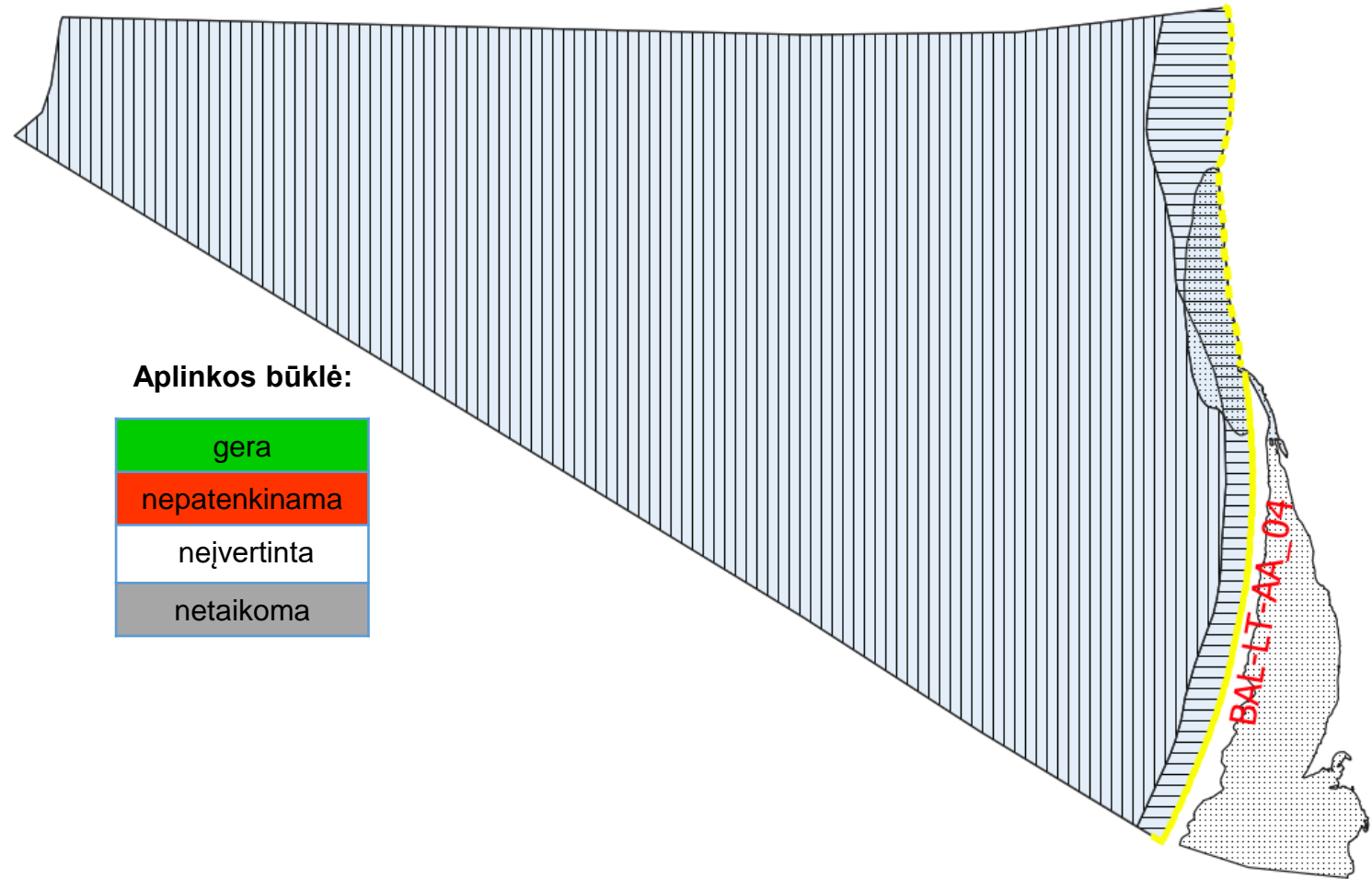
atviros jūros vandenys (BAL-LT-AA-03), išskyrus priekrantės ir tarpinius vandenis; užima 6018 km²

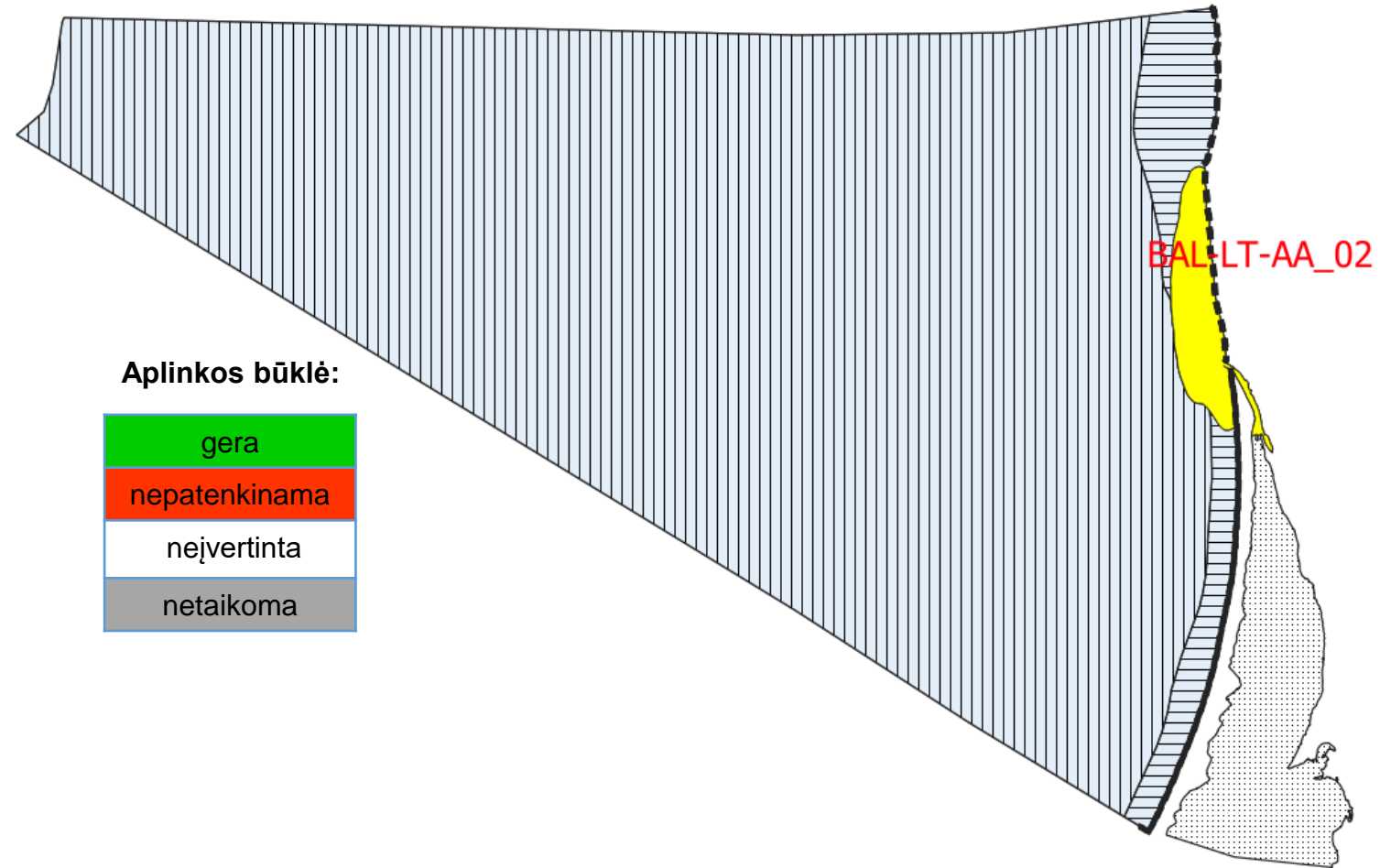
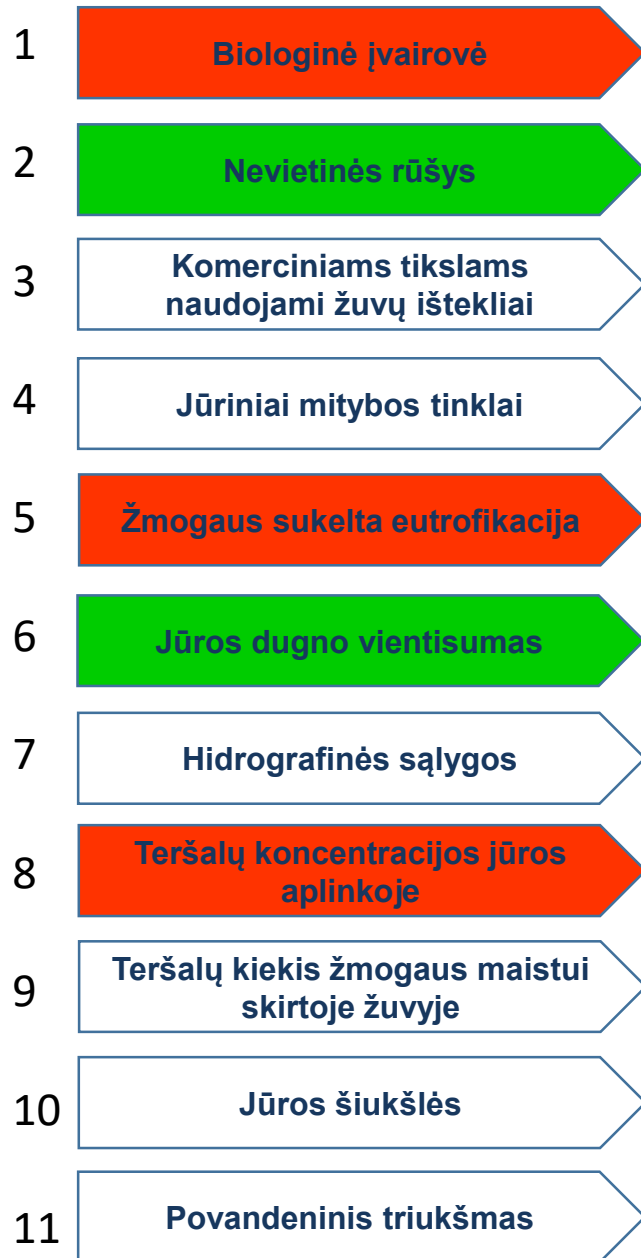
Lietuvos jūriniai vandenys (BAL-LT-MS-01); užima 6410 km²

Jūrinės būklės vertinimas pagal deskriptorius 2012-2017 m.: krantas

- 1 Biologinė įvairovė
- 2 Nevietinės rūšys
- 3 Komerciniams tikslams naudojami žuvų išteklių
- 4 Jūriniai mitybos tinklai
- 5 Žmogaus sukelta eutrofikacija
- 6 Jūros dugno vientisumas
- 7 Hidrografinės sąlygos
- 8 Teršalų koncentracijos jūros aplinkoje
- 9 Teršalų kiekis žmogaus maistui skirtoje žuvyje
- 10 Jūros šiukšlės
- 11 Povandeninis triukšmas

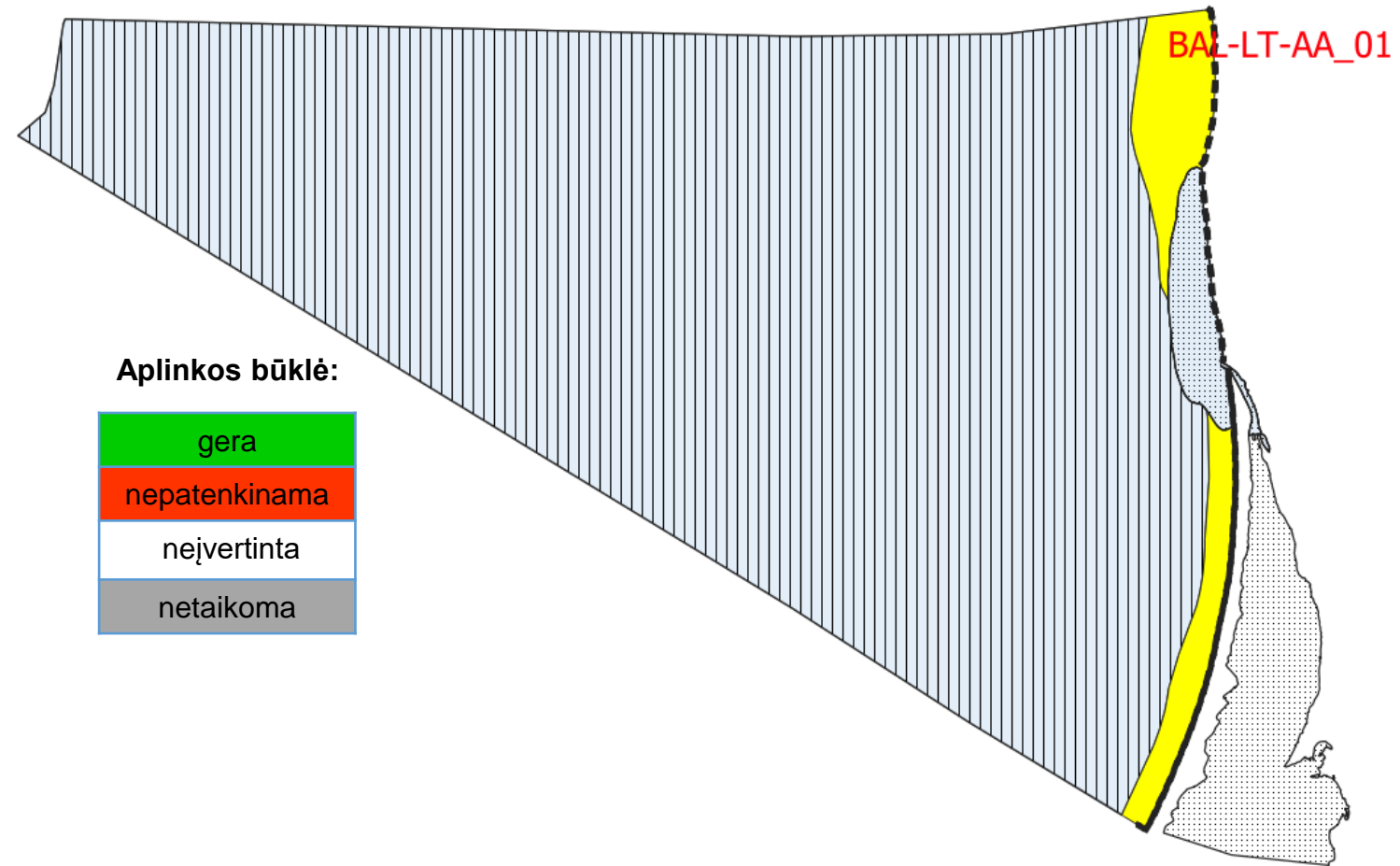

Jūrinės būklės vertinimas pagal deskriptorius 2012-2017 m.: tarpiniai vandenys

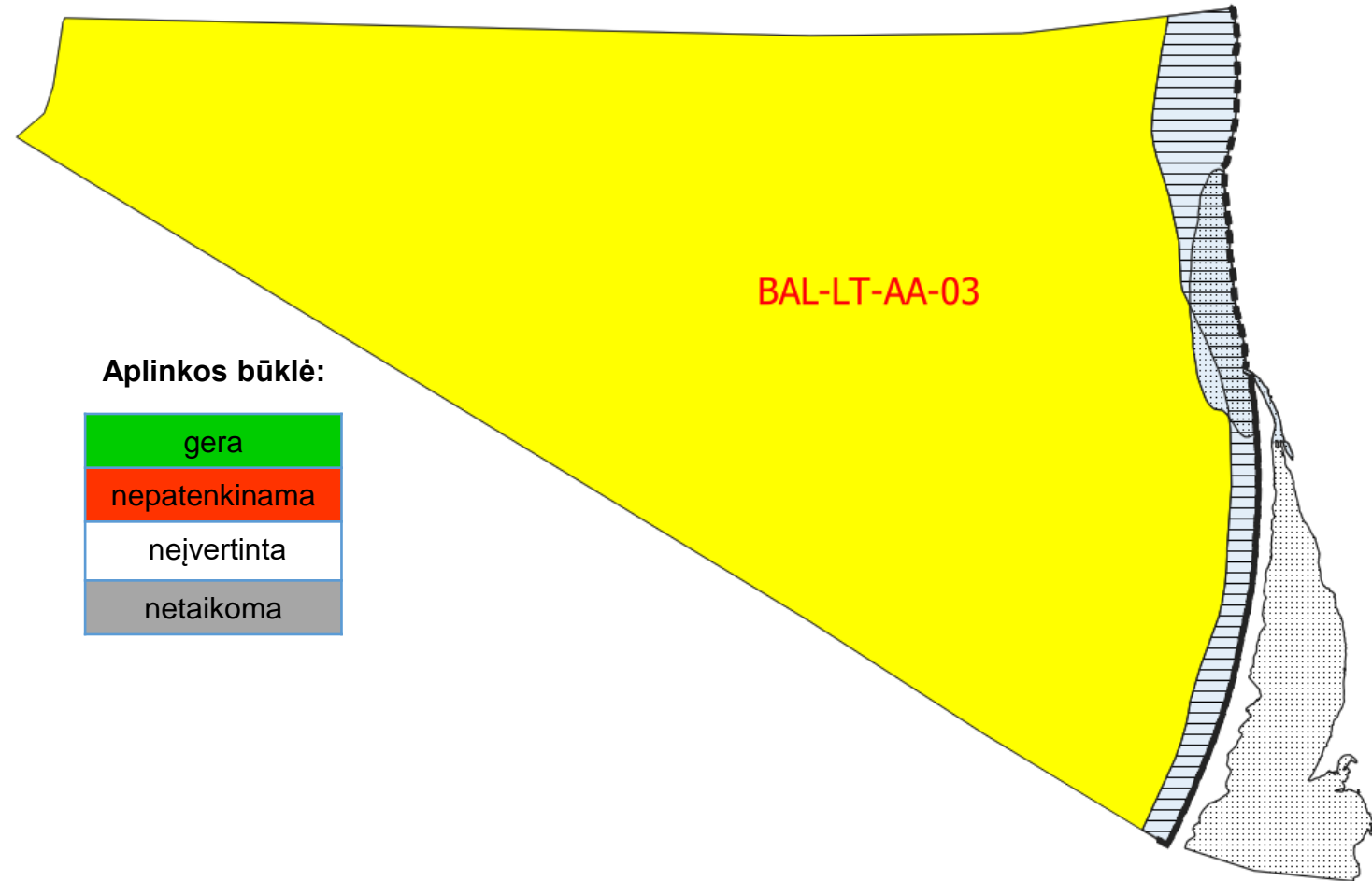
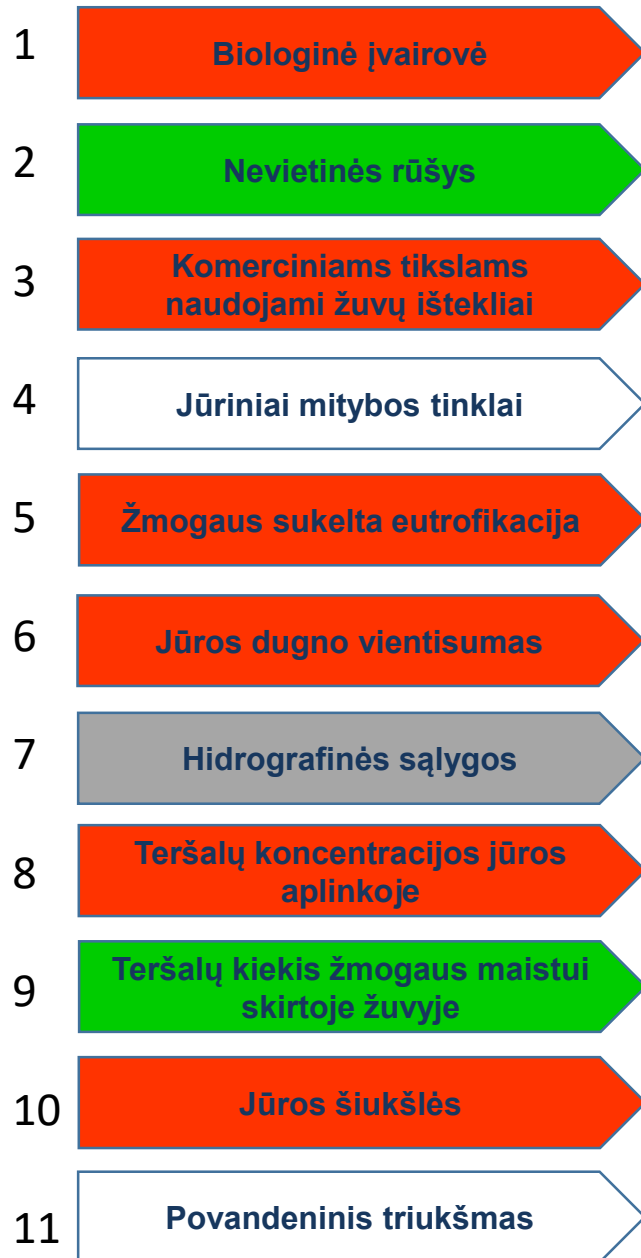

Jūrinės būklės vertinimas pagal deskriptorius 2012-2017 m.: priekrantės vandenys

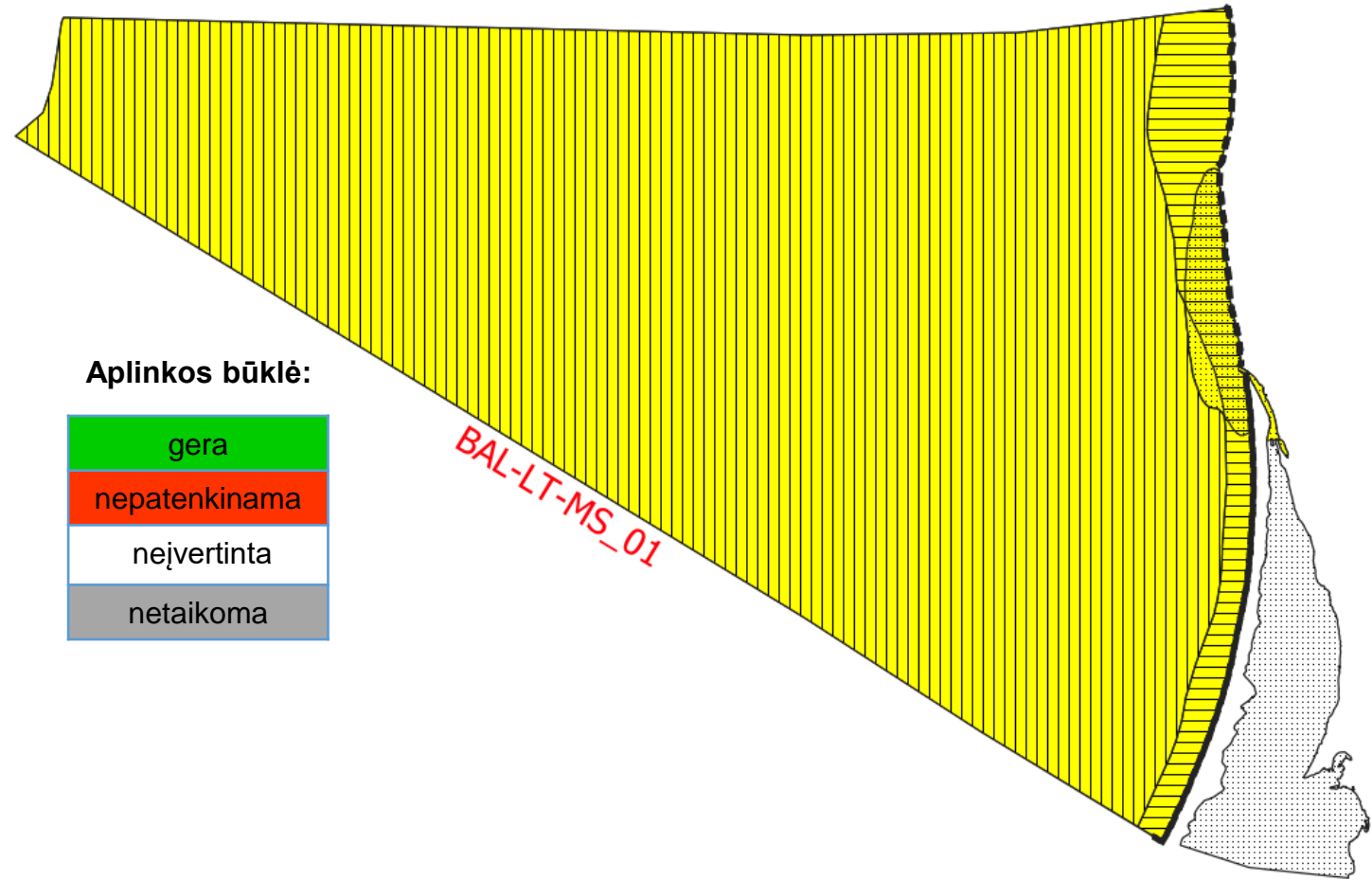
- 1 **Biologinė įvairovė**
- 2 **Nevietinės rūšys**
- 3 Komerciniams tikslams naudojami žuvų ištekliai
- 4 **Jūriniai mitybos tinklai**
- 5 **Žmogaus sukelta eutrofikacija**
- 6 **Jūros dugno vientisumas**
- 7 Hidrografinės sąlygos
- 8 **Teršalų koncentracijos jūros aplinkoje**
- 9 Teršalų kiekis žmogaus maistui skirtoje žuvyje
- 10 Jūros šiukšlės
- 11 Povandeninis triukšmas

Jūrinės būklės vertinimas pagal deskriptorius 2012-2017 m.: atviros jūros vandenys

Jūrinės būklės vertinimas pagal deskriptorius 2012-2017 m.: Lietuvos jūriniai vandenys

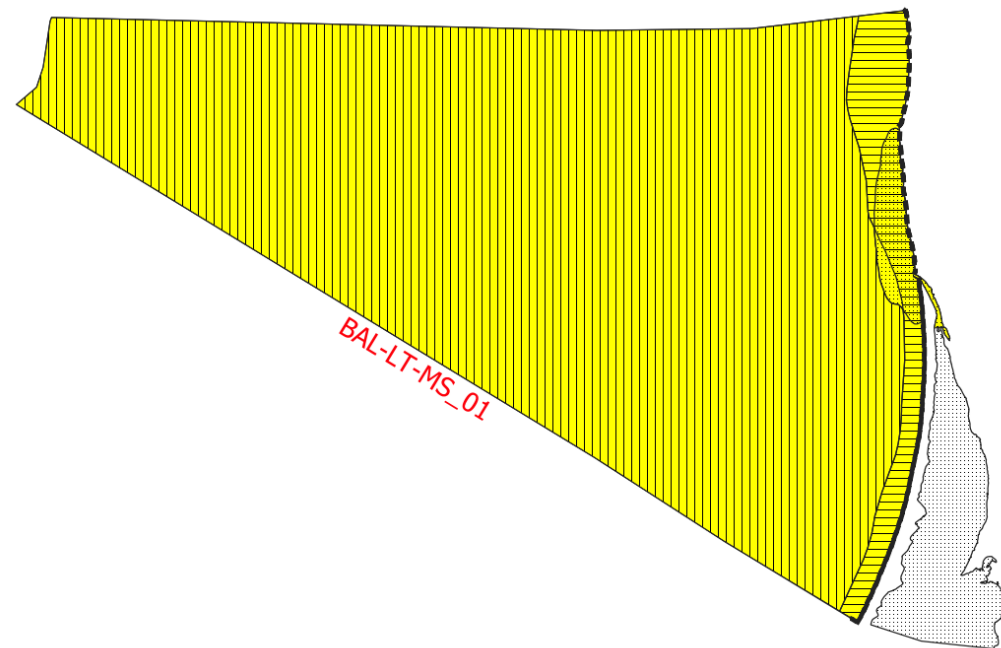
2006-2011 m.

2012-2017 m.

Jūrinės būklės palyginimas pagal deskriptorius: Lietuvos jūriniai vandenys

Deskriptorius

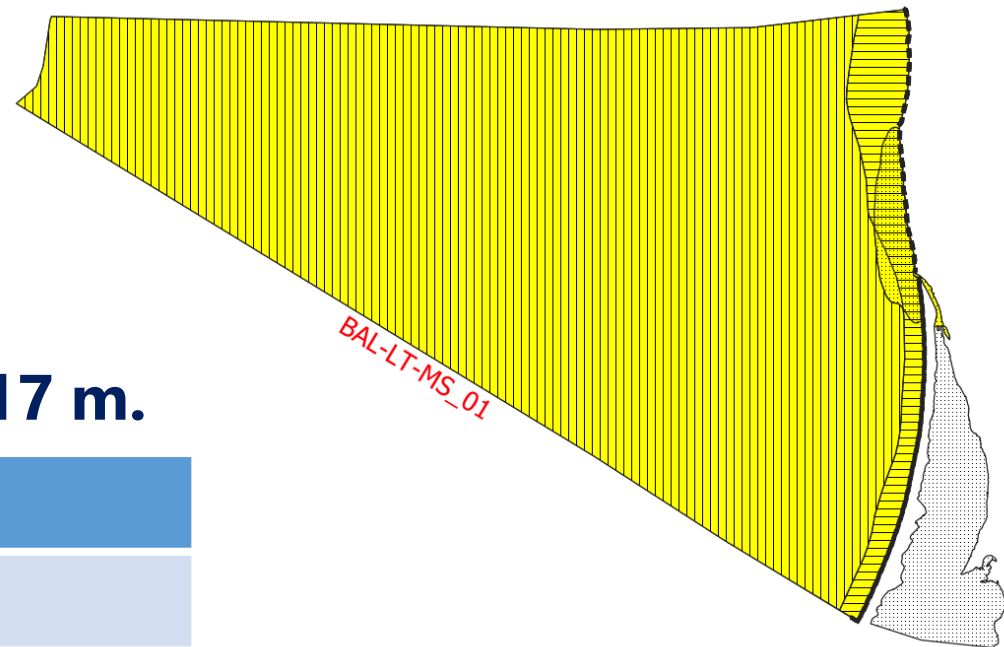
2006-2011 m.	2012-2017 m.
1 Biologinė įvairovė	Biologinė įvairovė
2 Nevietinės rūšys	Nevietinės rūšys
3 Komerciniams tikslams naudojami žuvų išteklių	Komerciniams tikslams naudojami žuvų išteklių
4 Jūriniai mitybos tinklai	Jūriniai mitybos tinklai
5 Žmogaus sukelta eutrofikacija	Žmogaus sukelta eutrofikacija
6 Jūros dugno vientisumas	Jūros dugno vientisumas
7 Hidrografinės sąlygos	Hidrografinės sąlygos
8 Teršalų koncentracijos jūros aplinkoje	Teršalų koncentracijos jūros aplinkoje
9 Teršalų kiekis žmogaus maistui skirtoje žuvyje	Teršalų kiekis žmogaus maistui skirtoje žuvyje
10 Jūros šiukšlės	Jūros šiukšlės
11 Povandeninis triukšmas	Povandeninis triukšmas

Aplinkos būklė:

gera
nepatenkinama
neįvertinta
netaikoma

Jūrinės būklės palyginimas pagal rodiklius: Lietuvos jūriniai vandenys

2006-2011 m.

2012-2017 m.

Iš viso rodiklių	33	68
gera aplinkos būklė	10	32
nepatenkinama	23	36
neįvertinta	15	6

Apibendrinimas

- 1. Dabartinė jūrinės aplinkos būklė palyginus su ankstesniu vertinimo periodu (2006-2011 m.) pagerėjo pagal 3 deskriptorius (D2, D4, D9).**
- 2. Tarp vertintų 11 jūrinės aplinkos būklės deskriptorių, 6 deskriptoriai turi rodiklius, pagal kuriuos aplinkos būklė netenkina geros aplinkos būklės sąlygų.**
- 3. Žinių ir informacijos apie jūrinės aplinkos būklę daugėja, tačiau kai kuriems jūrinės aplinkos deskriptoriams informacijos nėra (D11) arba ji nepakankama būklės vertinimui (D1, D2, D4, D6, D9, D10).**
- 4. Daugiausiai duomenų, įvertinti būklę, trūksta tarpinių ir priekrantės vandenų rajonuose (atitinkamai 6 ir 5 deskriptoriams).**
- 5. Dalis rodiklių (D1, D2, D4, D5, D6, D7, D10) vystoma ir būklė vertinama remiantis trumpalaikių projektų informacija; nuoseklus informacijos rinkimas nėra numatytas.**
- 6. Gamtosaugos tikslų nustatymas ir aplinkos būklės valdymas turi būti grindžiami priešastinių ryšių tarp būklės ir poveikio supratimu, turimos žinios ir įrankiai nėra kryptingai kuriami ir pakankami.**